

श्री ५ को सरकार

कानून तथा न्याय मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाह देवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले बनाइबक्सेको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

२०२५ सालको ऐन नं. ८

स्वस्तिश्री गिरिराजचक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्नत महेन्द्रमाला परम नेपालप्रतापभास्कर ओजस्विराजन्य परम गौरवमय तेजस्वी त्रिभुवनप्रजातन्त्रश्रीपद परम उज्ज्वल कीर्तिमय नेपालश्रीपद परम प्रोज्ज्वल नेपालतारा परम पवित्र ॐरामपट्ट परम ज्योतिर्मय सुविख्यात त्रिशक्तिपट्ट परम सुप्रसिद्ध प्रबल गोरखादक्षिणबाहु परमाधिपति अतिरथी परम सेनाधिपति श्री श्री श्री श्री श्रीमन्महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेव देवानाम् सदा समरविजयिनाम् ।

रकम र सरकारी ठेक्का बन्दोबस्त ऐन, २०२० लाई संशोधन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना:— रकम र सरकारी ठेक्का बन्दोबस्त ऐन, २०२० (यसपछि मूल ऐन भनिएको) लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट राष्ट्रिय पञ्चायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन बनाइबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:— (१) यस ऐनको नाम “रकम र सरकारी ठेक्का बन्दोबस्त (पहिलो संशोधन) ऐन, २०२५” रहेको छ ।

(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. मूल ऐनको दफा २ मा संशोधन:— मूल ऐनको दफा २ को खण्ड (झ) लाई (डा) गराई देहाय बमोजिम खण्ड (झ) थपिएको छ:—

(झ) “नेपाली नागरिक” भन्नाले सबै वा अधिकांश शेयर नेपाली नागरिकहरूको भएको कुनै संगठित संस्था र फर्म र श्री ५ को सरकारको स्वामित्व भएको संगठित संस्थालाई समेत सम्झनु पर्छ ।

३. मूल ऐनको दफा ६ मा संशोधन:— मूल ऐनको दफा ६ को उप-दफा (१) मा रहेको “डाँक बोल्ने व्यक्तिले आफूले कबूल गरेको रुपैयाँको अङ्कको सयकडा दश” भन्ने वाक्यांशको सट्टा “डाँक बोल्ने व्यक्ति नेपाली नागरिक भए, आफूले कबूल गरेको रुपैयाँको अंकको सयकडा पाँच, र गैर-नेपाली नागरिक भए, आफूले कबूल गरेको रुपैयाँको अङ्कको सयकडा दश” भन्ने वाक्यांश राखिएको छ ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

४. मूल ऐनको दफा ६ मा संशोधन:- मूल ऐनको दफा ६ को उप-दफा १ पछि देहाय बमोजिमको उप-दफा (१क) थपिएको छ:-

(१क) उप-दफा (१) को प्रतिवन्धात्मक वाक्यांश (क) र (ख) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि, कुनै ठेक्काका सम्बन्धमा कुनै नेपाली नागरिकले गनी महसूल, गनी किस्ता वा किस्तावन्दी मध्ये जुनसुकै रूपबाट ठेक्का बापतको रुपैयाँ बुझाउने कबूल गरेको भएपनि, निजले बुझाउन कबूल गरेको रुपैयाँकै बराबर वा सो भन्दा कम अङ्कमा सो ठेक्का कबूल गर्ने गैर-नेपाली नागरिकलाई सो प्रतिवन्धात्मक वाक्यांशहरूमा लेखिए बमोजिमको प्राथमिकता दिइने छैन ।

५. मूल ऐनको दफा १२ मा संशोधन:- मूल ऐनको दफा १२ को सट्टा देहाय बमोजिमको दफा १२ राखिएको छ:-

१२. गनी महसूल, गनी किस्ता र किस्तावन्दीको रुपैयाँ बुझाउने तरीका:- (१)

ठेक्काको शर्त बमोजिम ठेक्दारले श्री ५ को सरकारलाई बुझाउनु पर्ने रुपैयाँ गनी महसूल, गनी किस्ता वा किस्तावन्दीमा बुझाउन कबूल गरेको भए, जति वर्षको लागि निजले सो ठेक्का पाएको हो, त्यति वर्षको दामासाहीले प्रत्येक वर्षको निमित्त बराबर पर्ने गरी सो बुझाउनु पर्ने रुपैयाँलाई किस्तामा बाँडी वार्षिक किस्ता कायम गरी उप-दफा (२) र (३) मा लेखिए बमोजिम बुझाउनु पर्छ । ठेक्दारले सो उप-दफाहरू बमोजिम बुझाउनु पर्ने पहिलो किस्ता नबुझाएसम्म रकम चलन गर्न पाइने छैन ।

(२) ठेक्दारले ठेक्का बापतको रुपैयाँ गनी महसूलको रूपमा बुझाउन कबूल गरेको रहेछ भने उप-दफा (१) बमोजिम कायम हुन आउने पहिलो वर्षको वार्षिक किस्ता निजको टेण्डर वा डाँक स्वीकृत भएको जनाउ निजले पाएको मितिले सात दिनभित्र र त्यस पछिको प्रत्येक वर्षको वार्षिक किस्ता सो वर्ष शुरू हुनुभन्दा कम्तीमा एक महीना अगावै बुझाउनु पर्छ ।

(३) ठेक्दारले ठेक्का बापतको रुपैयाँ गनी किस्ता वा किस्तावन्दीको रूपमा बुझाउन कबूल गरेको रहेछ भने उप-दफा (१) बमोजिम प्रत्येक वर्षको वार्षिक किस्ता बापत हुने रुपैयाँलाई ठेक्दार नेपाली नागरिक भए, चार, र गैर-नेपाली नागरिक भए, तीन बराबर किस्तामा पुनः विभाजित गरी, पहिला वर्षको पहिलो किस्ता निजको टेण्डर वा डाँक स्वीकृत भएको जनाउ निजले पाएको मितिले सात दिनभित्र र त्यस पछिको प्रत्येक किस्ता देहायको म्यादभित्र बुझाउनु पर्छ:-

(क) ठेक्का बापतको रुपैयाँ गनी किस्ताको रूपमा बुझाउने कबूल भएकोमा पहिलो वर्षको दोस्रो किस्ता र त्यसपछिको प्रत्येक किस्ता सो किस्ताको

अवधि प्रारम्भ हुनुभन्दा कम्तीमा एक महीना अगावै र आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित मुद्रणपछि मात्र लागु हुनेछ।

(ख) ठेक्का बापतको रुपैयाँ किस्ताबन्दीको रूपमा बुझाउने कबूल भएकोमा—

- (१) ठेक्का नेपाली नागरिक भए, पहिलो वर्षको दोस्रो किस्ता पहिलो किस्ता बुझाएको मितिले पाँच महीनाभित्र, र त्यसपछिको अन्य किस्ता अधिल्लो किस्ता बुझाएको मितिले तीन महीनाभित्र ।
- (२) ठेक्का गैर-नेपाली नागरिक भए पहिलो वर्षको दोस्रो किस्ता पहिलो किस्ता बुझाएको सात महीनाभित्र र त्यसपछिका अन्य किस्ता अधिल्लो किस्ता बुझाएको मितिले चार महीनाभित्र ।

(४)

उप-दफा (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पहिला किस्ता र ठेक्का भुक्तान हुने अन्तिम किस्ता बाहेक अरू कुनै किस्ताको रुपैयाँ ठेक्कारले सो उप-दफाहरूमा लेखिएको म्यादभित्र दाखिल गर्न नसकी थप म्यादको मांग गरेमा सो ठेक्का बन्दोबस्त गर्ने अधिकारी वा तोकिएको अधिकारीले बढीमा एक महीनासम्मको र श्री ५ को सरकारले बढीमा दुई महीनासम्मको म्याद थप दिन सक्नेछ । र त्यसरी म्याद थप भएकोमा वार्षिक सयकडा दशका दरले सो थप भएको अवधिको सूद समेत लगाई ठेक्कारले सो किस्ता बुझाउनु पर्छ ।

(५)

उप-दफा (४) बमोजिम ठेक्कारलाई म्याद थप भएकोमा दफा १४ को उप-दफा (१) बमोजिम जमानत लिएकोमा बाहेक जुन किस्ताका सम्बन्धमा म्याद थप भएको हो सो किस्ता र त्यस सम्बन्धमा सो उप-दफा बमोजिमको सूद बापत ठेक्कारबाट धन जमानी लिइने छ । त्यस्तो धन जमानी ठेक्कारले म्याद थप पाएको मितिले सात दिनभित्र ठेक्काबन्दोबस्त गर्ने अधिकारी वा तोकिएको अन्य कुनै अधिकारीछेउ दाखिल गर्नुपर्छ ।

६. मूल ऐनमा दफा १२ क. थपः— मूल ऐनको दफा १२ पछि देहाय बमोजिमको दफा १२ क. थपिएको छः—

१२क. ठेक्का तोड्नेः— दफा १२ को उप-दफा (४) बमोजिम थप म्याद दिइएकोमा सो थप म्यादभित्र र त्यस्तो थप म्याद नदिइएकोमा सो दफाको उप-दफा (२) र (३) मा लेखिएको म्यादभित्र ठेक्कारले सो उप-दफाहरूमा लेखिए बमोजिम श्री ५ को सरकारलाई बुझाउनु पर्ने रुपैयाँ नबुझाएमा वा सो दफाको उप-दफा (५) बमोजिम धन जमानी दाखिल गर्न नसकेमा निजको ठेक्का तोडिने छ र त्यस सम्बन्धमा ठेक्कारले आफ्नो कबूलियत बमोजिमको काम नगरे सरह दफा २७ लागू हुनेछ ।

७. मूल ऐनको दफा १४ मा संशोधनः— मूल ऐनको दफा १४ को उप-दफा (१) को सट्टा देहाय बमोजिमको उप-दफा (१) राखिएको छः—

आधिकारिकता मुद्रा ~~द्वारा~~ प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

(१) किस्ता बन्दीमा कुनै रकमको ठेक्का बन्दोबस्त गर्दा सो ठेक्का लिन कबूल गर्ने व्यक्तिबाट देहाय बमोजिम डिपोजिट लिएर मात्र ठेक्का बन्दोबस्त गर्नु पर्छः-

(क) ठेक्का कबूल गर्ने व्यक्ति नेपाली नागरिक भएमा निजले बुझाउनु पर्ने जम्मा ठेक रुपैयाँको चार खण्डको एक खण्ड बराबर नेपाल अधिराज्य-भित्रको अचल जायजंथा वा राष्ट्रिय ऋणपत्रको जमानत वा नगद रुपैयाँ डिपोजिट लिएर ।

(ख) ठेक्का कबूल गर्ने गैर-नेपाली नागरिक भएमा निजले बुझाउनु पर्ने जम्मा ठेक रुपैयाँको तीन खण्डको एक खण्ड बराबर नेपाल अधिराज्य-भित्रको अचल जायजंथा वा ऋणपत्रको जमानत वा नगद रुपैयाँ डिपोजिट लिएर ।

८. मूल ऐनको दफा १७ मा संशोधनः- मूल ऐनको दफा १७ को सट्टा देहाय बमोजिमको दफा १७ राखिएको छः-

१७. ठेक्का तोड्ने वा छोड्न नहुनेः- पट्टा कबुलियतको कुनै शर्त बाखिलाप काम गरेकोमा वा त्यस्तो शर्त बमोजिम गर्नु पर्ने कुनै काम नगरेमा वा दफा १२ (क) बमोजिम ठेक्का तोडिएकोमा बाहेक यो ऐन बमोजिम पट्टा कबुलियत भैसकेपछि श्री ५ को सरकार र ठेक्कादार दुवैको मंजुरी बिना ठेक्काको अवधि भुक्तान नहुँदै बीचमा कुनै ठेक्का तोड्न वा छोड्न हुँदैन ।

९. मूल ऐनमा थपः- मूल ऐनको दफा २७ पछि देहायको दफा २७क. थपिएको छः-

२७क. गैर-नेपाली नागरिक प्रमाणित भएमा सहूलियत नपाउनेः- कसैले नेपाली नागरिक भनी ठेक्का लिएकोमा पछि गैर-नेपाली नागरिक प्रमाणित भएमा निजले यो ऐन बमोजिम नेपाली नागरिकले पाएको सुविधा पाउने छैन र प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम त्यस्तो व्यक्तिले सजाय पाउने रहेछ भने त्यस्तो सजाय दिन समेत यस ऐनले बाधा पुऱ्याउने छैन ।

१०. मूल ऐनमा थपः- मूल ऐनको दफा २८ पछि देहाय बमोजिमको दफा २८क. थपिएको छः-

२८क. पञ्चायतलाई अनुदानः- यो ऐन बमोजिम बन्दोबस्त हुने मदभट्टी, चर्सा र जगर रकमको ठेक्काको सम्बन्धमा ठेक्कादारबाट किस्ता बुझ्दाकै अवस्थामा ठेक अड्डाको केही प्रतिशत कटौती गरी श्री ५ को सरकारले पञ्चायतलाई अनुदान स्वरूप दिनेछ ।

लालमोहर सदर मिति २०२५।५।२७।४

आज्ञाले-

रमानन्दप्रसाद सिंह

श्री ५ को सरकारको का.भ.सचिव ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ ।